

HET STUDIEJAAR 1927—1928

REDE

UITGESPROKEN OP DEN 17^{EN} SEPTEMBER 1928
BIJ DE OVERDRACHT VAN HET RECTORAAT

DOOR

IR. J. W. DIEPERINK

H. VEENMAN & ZONEN — WAGENINGEN

HET STUDIEJAAR 1927—1928.

*Mijne Heeren Curatoren, Professoren, Lectoren,
Dames en Heeren Assistenten en Studenten en Gij
allen, die door Uwe tgenwoordigheid op dezen dag
van Uwe belangstelling in onze Hoogeschool blijk
geeft, zeer welkome toehoorderessen en toehoorders.*

Wanneer ik denk aan de opvolgende jaren van het bestaan van onze Hoogeschool met hun wisseling van leiding gevende personen, veranderingen in de bezetting van leerstoelen, beschikking over bij begrooting vastgestelde gelden enz. enz., dan kan ik mij deze jaren voorgesteld denken als de perioden van een schroeflijn, waarvan de spoed door invloeden van buitenaf telkens veranderingen ondergaat, of als deelen van een geodetische lijn, die zich om ons ellipsoïdisch aardoppervlak slingert en waarvan genoemde invloeden het azimuth kunnen veranderen, zoo, dat de bogen zich tot geringere of grootere breedten over ons aardoppervlak verspreiden, steeds terugkeerend tot den aequator, om voortschrijdend nooit weer op een zelfde punt te belanden.

Zulk een periode loopt ook heden weer ten einde. Het 10e studiejaar telt nog slechts enkele uren en alvorens ik het rectoraat aan mijn ambtsopvolger kan overdragen, rust op mij nog de taak in deze openbare senaatsvergadering het wel en wee, dat onze Hoogeschool in dit studiejaar ten deel viel, door het vermelden van de voornaamste gebeurtenissen, die daarin plaats vonden, te schetsen.

Dan gaan in de eerste plaats onze gedachten uit naar hen, die de dood ons ontnam.

Den 7en April overleed na een korte ongesteldheid in den ouderdom van 78 jaar het lid van den Senaat Prof. Dr. J. Ritzema Bos. In een buitengewone vergadering van den Senaat op 11 April gehouden, sprak de voorzitter een herdenkingsrede uit, waarin hij herdacht, hetgeen Ritzema Bos in zijn werkzaam leven heeft gedaan in het belang van de wetenschap, het onderwijs en de ontwikkeling van onze instelling van landbouwonderwijs.

Deze stoere werker, die voor Nederland als de grondlegger van de plantenziektenkundige wetenschap beschouwd mag worden, die vanaf zijne benoeming in 1876 aan de Rijkslandbouwschool te Wageningen

alle reorganisaties van deze onderwijsinstelling mede maakte en daarin een levendig aandeel nam, aan wien door Regeering en vereenigingen belangrijke opdrachten werden toevertrouwd in het belang van wetenschap en handel, heeft er het volle recht op, dat hij in onze herinnering dankbaar in eere worde gehouden.

Zijn teraardebestelling vond onder groote belangstelling plaats op 11 April 1928, waarbij als eenige spreker Prof. Dr. H. BLINK het woord voerde en de veelzijdige beteekenis van den overledene in het licht stelde.

De 29e Mei bracht ons het bericht van het overlijden van J. P. STRICKER.

JOHANNES PAULUS STRICKER (geboren te Dordrecht op 10 Maart 1854) aanvaardde 15 Februari 1881 de functie van assistent aan de toenmalige Landbouwschool. 9 November 1916 werd hij benoemd tot Administrateur der voormalige Rijks Hoogere Land-, Tuin- en Boschbouwschool. Bijna veertig jaren heeft hij zijn beste krachten aan de onderscheidene inrichtingen voor landbouwonderwijs in Wageningen gegeven.

In 1920 noopte eene ongesteldheid hem rust te nemen. Hij heeft zijn functie niet meer kunnen voortzetten en vroeg met 1 November 1920 eervol ontslag uit zijn betrekking, dat hem, onder dankbetuiging door de Regeering voor de goede diensten door hem tijdens zijn veeljarigen diensttijd bewezen, werd verleend.

Bij zijn afscheid kwam op ondubbelzinnige wijze aan het licht, dat zijn nimmer falende bereidwilligheid en behulpzaamheid hem de hoogachting en dankbaarheid van velen had doen verwerven.

Voor onze studenten was hij als „Oom Paul” een goede raadsman en een gezellig gastheer. De vriendschap, die hij gaf en bij anderen wist op te wekken, versterkte den band, die zoo velen, wijd en zijd verspreid, aan Wageningen, aan onze Hoogeschool bindt.

Op 10 November 1927 overleed de student J. DEN BAARS, die reeds zoo dicht tot de voltooiing van zijn studie genaderd was. Kwam op 14 November 's-morgens het bericht van zijn overlijden bij ons in, 's-avonds vond het tragisch ongeluk plaats, dat aan het leven van den zooveel belovenden, pas aangekomen student A. C. VAN DER BEEK een einde maakte.

Ten slotte worde nog vermeld het overlijden van den student E. F. T. L. TAN, die behoorde tot de slachtoffers van de ramp, welke het stoomschip „Insulinde” trof en van den Heer P. TUTEIN NOLTHENIUS, die als toehoorder de colleges en practica voor entomologie volgde en voor die wetenschap op reeds gevorderden leeftijd, een groote belangstelling toonde.

Het College van Curatoren onderging in zijn samenstelling geen verandering. Dr. H. J. LOVINK liet zich ondanks zijn drukke ambtsbezigheden een herbenoeming als curator welgevallen.

Gaarne brengen wij een woord van dank aan Heeren Curatoren en in het bijzonder aan U, hooggeachte Heer President-Curator, voor het werk door U allen in het belang van onze Hoogeschool verricht.

U, Mr. FLORSCHÜTZ, die weer voor vijf jaren tot secretaris van het College benoemd is, betrek ik hierin gaarne en ik breng U tevens persoonlijk dank voor de voorlichting, die ik van U bij onze besprekingen, de belangen van de Hoogeschool betreffende, mocht ontvangen.

Dr. Ir. G. MINDERHOUD hield in verband met de aanvaarding van het ambt van hoogleeraar in de Landhuishoudkunde op 30 September 1927 een inaugureele rede getiteld: „Landbouwbedrijfsstelsels”.

Moest de Senaat een verlies boeken door het overlijden van Prof. Dr. J. RITZEMA BOS, een ander verlies, zij het gelukkig uit geheel anderen hoofde, zal door ons heden moeten worden aanvaard.

Prof. J. H. ABERSON verkreeg bij Koninklijk besluit van 11 Juni 1928, No. 12, onder dankbetuiging voor de zeer belangrijke diensten door hem gedurende tal van jaren aan het landbouwonderwijs en het landbouwkundig onderzoek bewezen, wegens het bereiken van den zeventigjarigen leeftijd eervol ontslag uit zijn functie van hoogleeraar aan de Landbouwhoogeschool.

Prof. ABERSON, hoezeer wij allen beseffen, welk verlies onze Senaat lijdt, wanneer iemand als U onze gelederen moet verlaten, toch mag dit feit ons niet weemoedig stemmen.

Het wil mij voorkomen, dat in de eerste plaats ons allen een gevoel van groote dankbaarheid moet vervullen, dat gij in Uw arbeidzaam leven zooveel voor onze Hoogeschool en de landbouwwetenschap hebt mogen zijn. Ware het niet, dat spoedig een dag zal aanbreken, waarop een volkomen verdiende huldiging U ten deel zal vallen, ik zou gaarne van deze plaats Uwe verdiensten nader in het licht stellen.

In de vacature, welke door het aftreden van Prof. ABERSON zal ontstaan, is voorzien, doordat bij Koninklijk besluit van 16 Juni 1928, No. 49 werd benoemd tot gewoon hoogleeraar aan de Landbouwhoogeschool om onderwijs te geven in de Landbouwscheikunde, Ir. J. HUDIG, die zijn ambt 1 Januari 1929 zal aanvaarden.

Inmiddels zal de behartiging van de Afdeeling Landbouwscheikunde toevertrouwd blijven aan Prof. ABERSON.

De Senaat, inclusief Prof. HUDIG, is van meening, dat de verzorging van het onderwijs in de scheikundige vakken door deze benoeming nog niet geheel afdoende geregeld is.

Voorstellen, waardoor de behartiging van de physische chemie

beter tot haar recht zal komen, zijn reeds van den Senaat uitgegaan. In afwachting van eene definitieve beslissing werd de vast-assistent, Dr. G. BERGER voor een jaar met het geven van dit onderwijs belast.

Het heeft ons allen met leedwezen vervuld, dat de collega's GRIJNS en BLAAUW, wegens langdurige ongesteldheid zich niet geheel aan hun taak konden wijden. Het verheugt ons, dat Prof. GRIJNS weer vol ambitie zijn werk heeft kunnen opvatten en wijspreken den wensch uit, dat Prof. BLAAUW geheel hersteld zich spoedig weer aan zijn onderzoekingen zal kunnen wijden.

Een definitieve voorziening in het onderwijs in de economische geografie laat nog steeds op zich wachten. Ik spreek de hoop uit, dat in het komende studiejaar het Senaatsvoorstel in vervulling zal gaan.

De Heer D. J. SANDERS te Haarlem vulde het onderwijs in de tropische landbouwplantenteelt aan door het geven van een cursus in de tabakscultuur. De Heer A. E. REYNST te Amsterdam is aangewezen om in het komende studiejaar de theecultuur en de theefabricage te behandelen.

Reeds sedert 1920 zijn plannen in overweging om in de behoefte aan onderwijs in de pluimveeteelt te voorzien. Door ongesteldheid van den toen aanbevolen docent en den dood van den vervolgens voorgedragene was het onmogelijk die plannen, waaraan de Regeering bereids hare goedkeuring had gehecht, te verwezenlijken. Thans zal evenwel het onderwijs in de pluimveeteelt in den nieuwen cursus een aanvang kunnen nemen. De Heer Ir. J. G. TUKKER, Directeur van het Rijksinstituut voor Pluimveeteelt te Beekbergen, namens de regeering uitgenoodigd om zich met het geven van dezen cursus te willen belasten, heeft zich daartoe bereid verklaard.

Het belangrijke vraagstuk van de vorming van Landschapsingenieurs is dit jaar naar voren getreden en door eene commissie, bestaande uit afgevaardigden van de afdeling Bouwkunde der Technische Hoogeschool, van den Bond van Nederlandsche Tuinkunstenaars, van den Stedenbouwkundigen Raad van het Instituut voor Volkshuisvesting en onzen Senaat in studie genomen. Het behoeft wel geen betoog, dat het verslag van deze commissie onze groote belangstelling zal hebben, daar de eventueele instelling van eene nieuwe studierichting aan onze Hoogeschool daarmee ten nauwste kan samenhangen.

Een groot genoegen is het mij te kunnen mededeelen, dat de Regeering er weder toe heeft kunnen besluiten om een bedrag beschikbaar te stellen voor het houden van enkele aulavoordrachten. Aan hen, die deze kentering wisten te bewerken, breng ik daarvoor gaarne een woord van dank.

De verbouwing van het gebouw, waarin de afdeelingen Plantensystematiek en Entomologie huisvesting vinden, kwam gereed, waardoor deze afdeelingen voorshands geholpen zijn.

De afdeeling Erfelijkheidsleer, welke sedert hare instelling gastvrijheid moest genieten in andere laboratoria, zal binnenkort kunnen beschikken over een eigen gebouw, dat achter „De Valk” is opgetrokken en na zijn voltooiing, ondanks zijn uitwendige soberheid een scherpe tegenstelling zal vormen met genoemd gebouw, waarin de Afdeeling Landmeten en Waterpassen van de Landbouwhoogeschool en de Landmeterscursus gevestigd zijn, een gebouw, waarvan in bijna alle jaarverslagen en in allerlei toonaarden getuigd wordt, dat het een onhoudbaren toestand oplevert voor de afdeelingen, die er in zijn ondergebracht en waarvan men den vreemdeling, die onze Hoogeschool bezoekt, liefst verre houdt.

Mocht mijn ambtsvoorganger vermelden, dat de plannen voor een doelmatig gebouw voor Geodesie hunne voltooiing naderen, helaas zal, in afwijking van voorstellen door den Senaat gedaan, de voorziening in de dringend gevoelde verbetering tot 1930—1931 worden uitgesteld. Inmiddels komen aan de orde het bouwen van laboratoria voor de afdeelingen Zuivelbereiding en Tropische Landbouwplantenteelt, de stichting van kassen voor de afdeeling Erfelijkheidsleer en een bedrijfsgebouw voor de Afdeeling Tuinbouwplantenteelt.

Reeds voor enkele jaren werd melding gemaakt van eene schenking van „Zeelands Proeftuin” aan laatstgenoemde afdeeling, welke schenking de gelegenheid opende om met het maken van een reeds ge-projecteerde koelinrichting een aanvang te maken. Deze koelinrichting is in 1928 afgewerkt en de kelderverdieping van het laboratorium verbouwd, zoodat een nieuwe afdeeling voor cryologisch-biologisch onderzoek ontstond. Met erkentelijkheid moge hier worden gememo-reerd, dat de Vereeniging voor Koeltechniek te 's-Gravenhage een dotatie groot f 5000,— voor deze werkzaamheden verstrekke. Deze inrichting is derhalve te danken aan de samenwerking van regeering en particulieren.

Ernstig was de ramp, die de afdeeling van Prof. VAN SLOGTEREN trof. Het laboratorium voor bloembollenonderzoek ging op 17 Februari 1928 bijna geheel in de vlammen op, waarbij veel belangrijke gegevens bij het onderzoek verkregen, verloren gingen. Door krachtige samenwerking van alle autoriteiten, die ik van deze plaats daarvoor gaaarne hulde betuig, is spoedig met den herbouw van het laboratorium een aanvang gemaakt.

Kleinere werken ten behoeve van de afdeelingen Veeteelt en Wegen Waterbouwkunde kwamen gereed of zijn in gevorderden staat van afwerking, terwijl besloten is tot een verbouwing van de congiegewoning van het hoofdgebouw, waardoor de congiege niet alleen een

betere huisvesting zal verkrijgen, maar naar wij meenen tevens de puzzle van het verkrijgen van een goede rijwielberging ter plaatse is opgelost.

In een voor den wachtende langzaam tempo nadert de outillage van onze Hoogeschool hare voltooiing, doch vele afdeelingen wachten nog op een betere huisvesting. Overwogen is daarin ten deele te voorzien door een verplaatsing van de Rijkslandbouwproefstations te Wageningen naar elders en het gebruik van de daardoor vrijkomende gebouwen ten behoeve van de Landbouwhoogeschool. Van dezen maatregel is evenwel, naar mijne meening terecht, afgezien. Niet alleen zal een bouwwerk, voor een speciaal doel uitgevoerd en verder langzamerhand gegroeid en verbeterd, slechts ten koste van ingrijpende veranderingen en aanvullingen voor een ander, eveneens speciaal doel, bruikbaar zijn te maken, doch bovendien acht ik het zoowel voor onze Hoogeschool als voor de proefstations van belang, dat zij in één gemeente blijven ondergebracht. Eene verplaatsing dier stations zou lijnrecht staan tegenover de door velen geuite meening, dat feitelijk alle proefstations voor wetenschappelijk landbouwkundig onderzoek in Wageningen behoorden te zetelen.

Met voldoening mag ik hier vaststellen, dat de regeering in ruimere mate dan voorheen toestemming verleende om uit de ter beschikking gestelde reiscredieten de kosten te bestrijden van buitenlandsche reizen, die voor de uitwisseling van gedachten met buitenlandsche collegae en het contact van onze Hoogeschool met wetenschappelijke instellingen in den vreemde zoo zeer gewenscht te achten zijn.

Prof. SPRENGER nam deel aan het Internationale Tuinbouwcongres te Weenen, waar hij een lezing hield getiteld „De ontwikkeling van het Tuinbouw-proefwezen en het wetenschappelijk tuinbouwonderwijs in Nederland”, terwijl hij op de Vlaamsche wetenschappelijke congressen te Leuven in een voordracht de ontwikkeling van het hooger land- en tuinbouwonderwijs in Nederland en in het bijzonder die van de afdeeling Tuinbouw behandelde.

Voorts bracht genoemde hoogleeraar buiten bezwaar van 's Rijks schatkist een bezoek aan de zaadistricten Quedlinburg en Erfurt.

Prof. KIELSTRA aanvaardde het aanbod, hem door de Vereeniging „Jan Pietersz. Coen” te Amsterdam gedaan, om als leider op te treden van een gezelschap academisch gevormden, dat onder de auspiciën van deze vereeniging een studiereis naar Nederlandsch-Indië ondernam.

Het is een verheugend feit, dat op deze wijze een hoogleeraar door eigen aanschouwing zich van de veranderingen in de Indische maatschappij op de hoogte heeft kunnen stellen.

De Senaat is van meening, dat, met het oog op de groote beteekenis, welke onze hoogeschool voor de koloniën heeft, den hoogleeraren, die

daarvoor in aanmerking komen, door de regeering de gelegenheid moet worden geboden om periodiek zulke reizen te ondernemen.

Prof. JESWIET neemt op uitnodiging van de Amerikaansche regeering deel aan eene expeditie naar Nieuw-Guinea en de eilanden van Milanesië ter opsporing van eventueel in het wild voorkomende vormen van *Saccharum officinarum*, het suikerriet.

Prof. BEZEMER woonde het in Oxford gehouden Internationale Congres van Orientalisten bij.

De Association Internationale des Sélectionneurs de plantes de grande culture vergaderde dit jaar te Praag. Prof. BROEKEMA was bij deze bijeenkomsten tegenwoordig en benutte deze gelegenheid om tevens eenige wetenschappelijke inrichtingen in Duitschland, Tschechoslowakije en Oostenrijk te bezoeken.

De hoogleraren ROEPKE, MEES en VAN DER BURG namen respectievelijk deel aan het vierde Internationale Entomologen congres te Ithaca, de conferentie van de „Commissions techniques scientifiques” van het Internationaal Landbouwinstituut te Rome en het Internationale Zuivelcongres te Londen. Op dit laatste congres was Prof. VAN DER BURG een der vertegenwoordigers van de Nederlandsche Regeering.

Prof. MINDERHOUD werd dit jaar in de gelegenheid gesteld een studiereis te maken naar Duitschland en Zwitserland.

Prof. ABERSON, uitgenoodigd tot het houden van eene lezing op den 7en „Kalidag” te Berlijn, werd door ziekte verhinderd aan deze uitnodiging gevolg te geven.

Ter gelegenheid van de internationale bijeenkomsten te Parijs ter herdenking van den grooten Franschen chemicus Berthelot, hield Prof. OLIVIER een voordracht. Hij trad bij de herdenkingsplechtigheid tevens op als vertegenwoordiger van onzen Senaat.

Het Landbouw Exportbureaufonds stelde Prof. van BAREN in staat door een reis naar Noord-Afrika zijn onderzoek voort te zetten naar den invloed van de verweering op de kalkgesteenten der Middellandsche Zee-landen.

De hoogleraren VAN BAREN en SPRENGER maakten met studenten excursies naar het buitenland, resp. naar Zuid-Frankrijk en België.

Dr. Ir. T. H. THUNG werd door het Pasteurfonds de mogelijkheid geopend om 10 maanden aan het Instituut Pasteur te Parijs te werken ter bestudeering van de methoden van onderzoek van de filtreerbare smetstoffen.

Dr. Ir. W. S. SMITH kon in opdracht van het Landbouw Exportbureaufonds twee maanden werkzaam zijn aan het laboratorium voor „Soil fertility” van het Bureau of Chemistry van het United States Department of Agriculture te Washington ten einde de methoden te

bestudeeren, welke daar worden toegepast voor de isolatie van voor de planten schadelijke stoffen uit zeer onvruchtbare gronden.

De International Education Board verleende een fellowship aan Mej. Dr. J. H. H. VAN DER MEER om te Medan kennis te kunnen nemen van de methoden van onderzoek, welke aan het Deliproefstation toepassing vinden en voorts gedurende drie maanden de proefstations op Java te bezoeken.

Wederkeerig mocht de Landbouwhoogeschool zich verheugen in de groote belangstelling van velen, die van verre kwamen om kennis te nemen van de organisatie van ons onderwijs en onderzoek, of meer in het bijzonder één onzer laboratoria wilden bezoeken.

Vermeld mogen worden de bezoeken van:

R. A. A. WIRANATA KOESOSMA, Regent van Bandoeng en DARWIS GALAR DATOEK MADJOLELO, Districtshoofd van Fort de Kock, begeleid door Mr. S. COHEN Fzn. Oud-Regeeringscommissaris voor de Bestuurshervorming in N. I.,

een gezelschap van 22 leden van de Vereeniging van Fransche landbouwingenieurs, oud-leerlingen van het „Institut national agronomique" te Parijs, en van 19 studeerenden aan en afgestudeerden van Spaansche landbouwinstellingen onder leiding van den onderdirecteur van het Instituto Agricola de Alfonso XII;

ARTHUR TARRES FITH, Ministère de l'agriculture, Rio de Janeiro.

A. PUTTEMANS, Chef van het proefstation voor zaden van het Braziliaansche Ministerie van Landbouw, Rio de Janeiro,

Prof. S. A. HOOVER, Monticello, Arkansas,

Sir T. MIDDLETON K. B. E., C. B., LL. D., Mr. H. CALVERT C. I. E. en Prof. NAGENDRANATH GANGULEE, leden van de Royal Commission on agriculture in India.

C. E. LEGAT, Chief Conservator of Forests, Pretoria,

Prof. IKU OKUDA, Prof. TYÔZABURÔ TANAKA en Prof. SHIMICKI HIBINO, Taihohu, Formosa.

Dr. M. KONDO, Kurashiki, Japan,

Prof. C. B. HUTCHISON, International Education Board, Parijs.

Prof. GEO H. SHULL, Princeton University, Princeton (New Jersey, U. S. A.).

Prof. S. J. RECORD, Yale University, New Haven.

Prof. Dr. R. S. BREED, Geneva (N. Y.) U. S. A.

Prof. E. W. LINDSTROM, State College, Iowa, U. S. A.

Dr. A. S. FOSTER, Harvard University, Cambridge.

Dr. W. I. DOW en Dr. H. ROBERT, Edinburgh.

Dr. KNIGHT en Mr. HATTON, East Malling Research Station.

Prof. A. SPIECKERMANN, München.

Dr. V. A. PESOLA, Helsingfors.

Prof. Dr. D. N. PRIANIŠNIKOV, Moskou.

Prof. E. MALINOWSKI, Warschau.

Stond tot op heden den Rector geen fonds ter beschikking, waaruit hij de kosten van ontvangst van vreemdelingen, die het Departement bij ons introduceerde, kon bestrijden, thans is daarin verandering gekomen. Dankbaar gedenken wij de bron, die ons in dezen tot dusverre steun verleende.

Ook dit jaar bezochten Heeren Curatoren, vergezeld van hunnen secretaris gedurende een tweetal dagen verschillende laboratoria en proefterreinen. De commissaris der Koningin in de provincie Gelderland, vergezeld van den Griffier der Staten, zoo ook de Gouverneur van Curaçao gaven door een bezoek aan onze Hoogeschool blijk van hun belangstelling, welke door ons ten hoogste wordt gewaardeerd.

De belangstelling in onze Hoogeschool kwam dit jaar tevens tot uiting door eenige belangrijke schenkingen, die haar ten deel vielen.

Prof. Dr. J. VALCKENIER SURINGAR schonk ons niet alleen zijn kostbaar en omvangrijk herbarium, dat door zijn vader en door hemzelf gedurende bijna een hondertal jaren met groote toewijding werd bijeengebracht en dat voor de afdeeling Systematiek mede door zijn onmisbaarheid voor onderwijs en onderzoek van buitengewone waarde is, maar verrijkte ook de handbibliotheken van eenige afdelingen onzer hoogeschool met een groot aantal belangrijke boekwerken. H. M. de Koningin begiftigde Prof. VALCKENIER SURINGAR met den eerepenning, bedoeld bij Koninklijk besluit van 4 December 1918 no. 39, zooals dat is gewijzigd bij Besluit van 28 October 1919, no. 31, in zilver, als blijk van waardeering zijner belangstelling in openbare wetenschappelijke verzamelingen door schenking betoond. Ook wij betuigen den milden schenker van af deze plaats gaarne onze groote erkentelijkheid.

Onze dank gaat tevens uit naar de dames J. A. en Dr. M. P. LÖHNIS en Mevr. de Wed. C. G. RITZEMA BOS-LE CAVALIER, die groote collecties boeken en separaten uit de verzamelingen van wijlen onzen Curator den Heer F. B. LÖHNIS en Prof. Dr. J. RITZEMA BOS aan onze centrale bibliotheek afstonden. Voor deze schenkingen betuigde de Regeering de schenksters haren dank.

Voorts vermeld ik met erkentelijkheid de schenking van eenige kostbare werken aan de afdeeling Tuinbouwplantenteelt door den Heer Ir. K. LEENDERTZ.

Aan vijf onzer hoogleraren werd in dit studiejaar eene onderscheiding verleend.

H. M. de Koningin benoemde op 31 Augustus Prof. KIELSTRA tot officier in de orde van Oranje-Nassau met de Zwaarden. De Fransche

regering erkende de verdiensten van Prof. OLIVIER door zijne benoeming tot Ridder in het Legioen van Eer. Het suikersyndicaat verleende Prof. JESWIET de gouden medaille wegens zijn verdienste voor de veredeling van het suikerriet, terwijl het Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen Prof. te Wechel tot één zijner leden maakte. Het verheugt ons ten zeerste, dat onze collega Prof. Dr. GRIJNS tot de eersten behoort, aan wie door het Bestuur van de Koningin Wilhelmina Jubileum Stichting de gouden medaille werd verleend voor hun wetenschappelijk werk ter bestrijding van de volksziekten, die in Ned.-Indië heerschen.

De Heer J. D. BAKKER, technisch ambtenaar aan het laboratorium voor bloembollenonderzoek te Lisse zag het beleid, door hem bij den brand van genoemd laboratorium getoond, erkend, doordat de regering hem de medaille der Oranje-Nassau Orde in goud verleende. De oud-tuinbaas W. J. PIEPER werd op 31 Augustus met de medaille der Oranje-Nassau Orde in zilver vereerd.

De Senaat der Landbouwhoogeschool maakte twee maal gebruik van het recht hem bij de wet verleend om aan Nederlanders of vreemdelingen wegens zeer uitstekende verdiensten het doctoraat in de landbouwkunde honoris causa te verlenen.

Bij Senaatsbesluit van 15 Febr. 1928 werd het eeredoctoraat verleend aan Prof. Dr. HUGO DE VRIES te Lunteren, ter gelegenheid van het bereiken van den tachtigjarigen leeftijd. De promotie had op verzoek van den eere-doctor te zijnen huize plaats op 23 Maart 1928 ten overstaan van eene senaatscommissie, bestaande uit voorzitter en secretaris van den Senaat en de beide promotoren Prof. HONING en Prof. JESWIET.

Op den tienden Diës Natalis onzer Hoogeschool mocht ik mededeeling doen, dat de Senaat bij besluit van 7 Maart 1928 aan den Heer S. LEEFMANS, directeur van het Instituut voor Plantenziekten te Buitenzorg, het eeredoctoraat in de landbouwkunde verleende. De promotie geschiedde in een openbare vergadering op 14 Mei 1928 bij monde van den promotor Prof. ROEPKE.

Van een meer bijzondere viering van den tienden herdenkingsdag van de stichting onzer hoogeschool werd afgezien. De leden van den Senaat, van meening, dat deze dag toch niet geheel zonder eenige feestvreugde mocht voorbijgaan, noodigden autoriteiten, personeel, studenten en vertegenwoordigers van de burgerij uit tot het bijwonen van een feestvoorstelling in Junushoff.

Rector en Secretaris vertegenwoordigden den Senaat op 3 October 1927 bij de herdenking van het vijftigjarig bestaan der Rijkslandbouwproefstations, op 8 October 1927 bij de plechtige opening van de

Roomsch Katholieke Handelshoogeschool te Tilburg, op 15 October bij het Xe lustrum der Universiteit van Amsterdam, op 4 Januari 1928 bij een receptie ten hove en op 25 Juni bij de herdenking van het veertigjarig bestaan der Nederlandsche Heidemaatschappij.

Op 8 Maart 1928 herdacht onze oud-collega Prof. Dr. O. PITSCH het feit, dat hij voor zestig jaren den doctorstitel verwierf. Hoewel dit zeldzaam jubileum eerst op den dag zelve bekend werd, mocht de jubilaris menig blijk van belangstelling ontvangen. Rector en secretaris achtten het zich een voorrecht, nog tijdig gewaarschuwd, namens den senaat de meest hartelijke gelukwenschen aan te bieden.

Groot was het aantal verzoeken tot het college van Curatoren gericht om lokalen der Landbouwhoogeschool ter beschikking te willen stellen van corporaties tot het houden van bijeenkomsten, vergaderingen en voordrachten.

Wanneer ik van deze vermeld:

de samenkomsten van ambtenaren bij den land- en tuinbouwvoorlichtingsdienst en bij het middelbaar land- en tuinbouwonderwijs, de aardappeldagen, georganiseerd door het centraal comité in zake keuring van gewassen,

de zomerbijeenkomst van de Nederlandsche Pomologische vereniging, Hoofdafdeeling „Fruitteelt” der Nederlandsche Heidemaatschappij,

de graslanddagen, gehouden onder de auspiciën van het Nederlandsch Genootschap voor Landbouwwetenschap,

de bijeenkomst van Indische landbouwtechnici,

de 86e Algemeene Vergadering van de Geldersch-Overijselsche Maatschappij van Landbouw,

en ten slotte de Pluimveedagen, die binnenkort zullen volgen, dan is daarin het verheugende feit te zien, dat Wageningen als landbouwwetenschappelijk centrum steeds meer belangstellenden tot zich trekt.

In Februari 1927 richtten een achttal studentenorganisaties een rekest tot het college van Curatoren om „de beperkende bepaling ten opzichte van het houden van lezingen in de lokaliteiten der Landbouwhoogeschool in te trekken”. Dit verzoek mocht geen gunstige bewilliging verkrijgen. Toch wil ik met mijn ambtsvoorganger de hoop deelen, dat eenmaal een criterium zal kunnen worden vastgesteld, dusdanig, dat onderwerpen, die vallen onder de studievakken, welke op de programma's der Rijksuniversiteiten voorkomen, ook in de lokalen onzer hoogeschool kunnen worden behandeld.

Behalve de reeds vermelde eere-promoties hadden in dit studiejaar zeven promoties plaats, waarbij vijf maal het praedicaat „met lof” werd verleend.

Zes wetenschappelijke ambtenaren aan de Landbouwhoogeschool

verbonden, nl. Mej. L. C. P. KERLING en de Heeren J. J. BEIJER, J. G. BETREM, Ir. C. COOLHAAS, Ir. T. H. THUNG en Ir. K. T. WIERINGA, behaalden den doctoralen graad.

Het aantal ingeschreven studenten voor het studiejaar 1927/1928 bedroeg 369 tegenover 354 in het vorig jaar. Ongeveer een zesde deel van dit aantal nl. 59 volgden den landmeterscursus en 13 enkele lessen. Voor de eerste maal werden evenals vorig jaar 82 studenten ingeschreven.

Wederom verstrekten diverse organisaties, welke daartoe subsidie uit 's Rijks schatkist genoten, een aantal studietoelagen. Hoewel de door mijn ambtsvoorganger wenschelijk geachte regeling „waarbij niet de politieke overtuiging maar de wetenschappelijke aanleg in laatste instantie den doorslag zal geven” niet in vervulling mocht gaan, mag toch niet worden ontkend, dat reeds een schrede in de goede richting werd gedaan, die naar we evenwel hopen niet de laatste zal zijn. Alvorens de regeering tot het toekennen van subsidiën aan bedoelde organisaties overging, werden Rector-magnificus en Assessoren in de gelegenheid gesteld hun oordeel omtrent de voorgedragen candidaten kenbaar te maken.

Het is een verheugend feit, dat de vraag naar landbouwkundige ingenieurs het aanbod overtreft. Het is geen zeldzaamheid, dat studenten reeds in de ingenieursstudie van een positie zeker zijn. Voor de richting Koloniale Boschbouw is in de laatste jaren het aantal studenten onvoldoende, zoodat niet aan de aanvraag naar afgestudeerden ten volle kan worden voldaan. Terwijl jaarlijks in Indië minstens 7 jonge houtvesters kunnen worden aangenomen — voorloopig meer — waren er gedurende de laatste jaren slechts 2 of 3 beschikbaar. Dit tekort is voor een goed deel het gevolg van de omstandigheid, dat een vijftal jaren geleden, toen bezuiniging op de Indische begrooting noodig bleek, alle verbintenissen met de in opleiding zijnde candidaathoutvesters plotseling werden opgezegd. Het vertrouwen in deze opleiding werd daardoor ten zeerste geschokt.

Thans is het tekort aan houtvesters in Indië zoo groot, dat ernstig overwogen wordt in het buitenland afgestudeerden in dienst te nemen. Het is te hopen, dat zulks niet noodig zal zijn door groote animo van onze studenten voor de boschbouwkundige studie, die uitzichten opent op een zeer dankbare en goed bezoldigde betrekking in onze onvolprezen koloniën.

Hier komt duidelijk tot uiting, dat in tijden van bezuiniging de bezuinigers door maatregelen, welke den aanvoer van ambtenaren voor takken van dienst stopzetten, meer letten op succes van eigen

werk dan op de belangen van de dienstvakken, die zij als object van sectie hebben uitgekozen.

Het Wageningesch studentenleven kenmerkte zich door een groote opgewektheid. Groot was het aantal lezingen door studentenvereeningen georganiseerd.

In Maart van dit jaar vierde de Wageningesche Vrouwelijke Studentenvereniging haar 10-jarig bestaan. Hoewel in ledental klein, hebben onze vrouwelijke studenten getoond, wat vrouwelijke schrandtheid, gepaard aan eendrachtige samenwerking en toewijding kan bereiken. Zij mogen met groote voldoening op de viering van hun tweede lustrum terugzien.

Het Wageningesch Studentencorps komt groote hulde toe voor de wijze, waarop het zijn Xe lustrum heeft gevierd. Het keurig uitgevoerde lustrumnummer van „Ceres” doet dat nogmaals helder uitkomen.

De vertolking van het lustrumspel Kaiser's „De burgers van Calais” door de Wageningesche studententoeelvereniging schonk velen onverdeeld kunstgenot en laat indrukken achter van momenten van groote schoonheid.

De Wageningesche studentenorkestvereniging bracht onder de voortreffelijke en enthousiaste leiding van Collega VAN UVEN wederom een tweetal concerten ten gehooore, waarvan het tweede aan de lustrumviering luister bijzette.

Mocht de Wageningesche Studentenroeivereniging „Argo” met zijn lustrumwedstrijden helaas onfortuinlijk zijn, doordat de hevige wind spelbreker was, zij mag zich troosten met een terugblik op het voorgaande roeiseizoen. Met groote belangstelling hebben velen onzer de kranige prestaties van hare roeiers gevolgd en zich in hun successen verheugd.

Het schrijven van de kroniek van dit studiejaar moge ik hiermede eindigen. Het rectoraat is voor mij ten einde. De vrijheid mij weer te kunnen geven aan eigen werk is nabij. De taak van het College van Rector-magnificus en Assessoren en van den Secretaris van den Senaat werd aanmerkelijk verlicht door het vertrouwen, dat de Senaat ons schonk. Voor dit in ons gestelde vertrouwen en voor het werk, door de senatoren in senaatscommissies verricht, betuigen wij gaarne onze groote erkentelijkheid.

U, collega's GRIJNS, BEEKMAN en VISSER betuig ik mijn hartelijken dank voor den steun en de medewerking, die ik in zoo ruime mate van U mocht ontvangen en niet het minst voor de collegiale en vriendschappelijke wijze, waarop die mij werden verleend.

Een hoogst aangename herinnering neem ik mede aan de wijze,

waarop de ambtenaren, die Rector en Secretaris ter zijde staan, hun gewaardeerden steun verleenden.

Collega SÖHNGEN. Uw rectoraat gaat een aanvang nemen. In de stellige overtuiging, dat de belangen van onze Hoogeschool in Uwe handen veilig zijn, draag ik de waardigheid van Rector-magnificus der Landbouwhoogeschool aan U over.

Den nieuwen Rector heil!